

***ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
«ВАПРА»***

**ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Випуск 187

Вінниця 2024

**ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
«ВАПРА»**

**ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Випуск 187

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

*«Актуальні проблеми ефективного соціально-
економічного розвитку України»*

18 квітня 2024 року

Вінниця 2024

УДК 338.1

Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2024. Вип. 187. 415 с.

У Віснику розглядаються глобальні імперативи підприємницького потенціалу компаній на внутрішньому та зовнішньому ринках; проблеми та перспективи соціального забезпечення громадян; сучасні моделі, стратегії, технології менеджменту; стан, виклики та перспективи розвитку публічного управління в Україні; проблематика моделювання та проектування процесів управління в соціально-економічних системах. Значна увага приділяється стратегічним напрямкам розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в контексті динамічних євроінтеграційних процесів; фінансовому механізму забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблемам та перспективам торгівлі в реаліях сьогодення; маркетинговим технологіям в умовах інноваційного розвитку бізнесу. Висвітлюються регіональний та національний виміри тенденцій розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості; політико-правові, історичні та соціально-психологічні тенденції державотворення в Україні. Досліджуються передумови професійної самореалізації молоді в умовах ринкової економіки: мовний, соціальний та міжкультурний аспекти.

Розраховано на аспірантів, молодих вчених, здобувачів вищої освіти, які цікавляться проблемами соціально-економічного розвитку суспільства.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н. Л.**, д-р філос. наук, професор
Відповідальний секретар – **Мартінова Л. Б.**, д-р екон. наук, професор

Члени редакційної колегії:

Бабчинська О. І., д-р екон. наук, доцент, **Власенко І. Г.**, д-р мед. наук, професор, **Громова О. Є.**, д-р екон. наук, доцент, **Іваницька Н. Б.**, д-р філол. наук, професор, **Корж Н. В.**, д-р екон. наук, професор, **Романовська Ю. А.**, д-р екон. наук, доцент, **Хачатрян В. В.**, д-р екон. наук, професор, **Антонюк К. Г.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Вівсюк І. О.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Добровольська Н. В.**, канд. пед. наук, доцент, **Довгань Ю. В.**, канд. екон. наук, доцент, **Китайчук Т. Г.**, канд. екон. наук, доцент, **Мазуркевич І. О.**, канд. екон. наук, **Майстер Л. А.**, канд. екон. наук, доцент, **Осіпова Л. В.**, канд. екон. наук, доцент, **Павлюк Т. І.**, канд. екон. наук, доцент, **Стратійчук В. М.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Тернова А. С.**, канд. техн. наук, доцент.

Свідоцтво Вінницького обласного управління юстиції про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації № 662-20-р серія ВЦ від 14 грудня 2006 року.

ЗМІСТ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Бєлко Ю. М.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ HR-СТРАТЕГІЇ ОРГАНУ

ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ..... 11

Боднюк І. Л.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗБУДОВИ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА

ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ..... 17

Бондар Ю. Є.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ДЕРЖАВНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ

УКРАЇНИ..... 25

Важинський А. О.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ ПАРТИСИПАЦІЇ ГРОМАДСЬКОСТІ

У ВИРОБЛЕННІ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ..... 31

Винник А. О.

Здобувач освітнього ступеня «магістр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ ЯК ОСНОВИ

МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ..... 39

Владімірова Т. О.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО

БРЕНДУ УКРАЇНИ..... 47

Восводко Д. Р.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ЦИФРОВИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ В

ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ..... 52

4. Дослідження щодо сприйняття України за кордоном. Український інститут. URL: <https://ui.org.ua/sectors/research-on-ukraine-abroad/>.

5. Лапін В. Геостратегія сучасної української держави: засади формування. *Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії*. 2022. Вип. 41. С. 268-277. URL: http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/42_2022/35.pdf.

6. Мішин А. О. Геополітика. Енциклопедія Сучасної України. Редкол. : І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. URL: <https://esu.com.ua/article-29144>.

7. Рибак Д. А., Паніна І. Г. Символ бренду України. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2021. С. 66-67. URL: <http://surl.li/rouqr>.

8. Стратегія публічної дипломатії Міністерства закордонних справ України на 2021-2025 роки. URL: <http://surl.li/rmnz>.

9. Тешева Л. В., Зеленський М. В. Розвиток та вдосконалення національного бренду України. Світове господарство і міжнародні економічні відносини. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. №3. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-3-02-01/2022-3-02-01>.

10. ADASTRA Fellows. Незалежний український аналітичний центр із вивчення соціальних наук. *Національний бренд України: кризь призму сприйняття держави за кордоном*. URL: <http://surl.li/epzcr>.

УДК 004:321 (045)

Воєводко Д. Р.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»

Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

**ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ ЦИФРОВИХ РОБОЧИХ
МІСЦЬ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ**

У статті розкрито особливості впровадження інструментарію цифрових робочих місць в органах публічної влади в Україні. Охарактеризовано головні

досягнення у напрямку цифрових трансформацій в органах публічної влади та доведено, що набуття цифрових компетентностей державними службовцями є значущою передумовою інноваційного розвитку публічного управління.

Ключові слова: цифрова трансформація, цифрові компетентності, цифрова грамотність, цифровізація робочих місць, органи публічної влади.

Постановка проблеми та її зв'язок з актуальними теоретичними або практичними завданнями. Сучасний світ вийшов вже давно за межі побудови інформаційного суспільства, так як цифрові технології поглинають все більше сфер суспільного життя, докорінно змінюючи форми та методи їх реалізації [2, с. 48]. Більшість країн світу зорієнтована саме на розвиток у напрямку цифровізації, застосовуючи усі можливі конкурентні переваги від її впровадження. Україна також намагається не відставати, розвиваючи інформаційні технології у різноманітних напрямках як суспільного життя, так і публічного управління. Деякі досягнення були здійснені, проте синергетичного ефекту та системності на розвиток країни так й не було досягнуто, попри те, що вітчизняні ІТ-фахівці мають значний потенціал та входять до п'ятірки найкращих ІТ-аутсорсерів світу [8, с. 139]. На наш погляд, саме використання діджиталізації у галузі публічного управління може стати вагомим поштовхом цифрових трансформацій для всебічного розвитку конкурентоспроможної нашої держави. Тому потребують детального вивчення особливості впровадження інструментарію цифрових робочих місць в органах публічної влади в Україні.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є здійснення аналізу особливостей впровадження інструментарію цифрових робочих місць в органах публічної влади в Україні.

Посилання на сучасні дослідження та публікації. Сучасні дослідники, головним чином, звертають особливу увагу на проблему діджиталізації та цифрових трансформацій в Україні з точки зору впровадження цифрової економіки та її впливу на бізнес-середовище (Г. Козбур, К. Гуменна, С. Туль, І. Струтинська та ін.). Також розглядаються питання цифрових трансформацій публічного управління такими дослідниками, як В. Биркович, Т. Биркович,

Н. Грицяк, О. Карпенко, В. Куйбіда, В. Наместнік, І. Ніколіна, Г. Почепцов та ін. Однак питання, що стосуються впровадження інструментарію цифрових робочих місць в органах публічної влади залишаються не до кінця розкритими та потребують подальшого вивчення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Насамперед розглянемо поняття «цифрове робоче місце». На думку П.С. Шпиги [10, с. 79], цифровізація передбачає встановлення на робочому місці нового або модернізацію наявного комплексу програмних і технічних засобів, оновлення організаційно-методичних матеріалів, підвищення кваліфікації службовців тощо. Технологічне оновлення робочих місць повинно забезпечити досягнення поставлених цілей перед посадовцем у короткостроковому й довгостроковому періодах.

На переконання І.П. Лопушинського [7], цифрове робоче місце є віртуальним еквівалентом фізичного робочого місця, що потребує належної організації, користування та управління, адже воно повинно підвищити ефективність працівників та створити стати запорукою для сприятливіших умов праці. Дослідник виокремлює деякі суттєві аспекти цифрового робочого місця, серед яких:

1) технологічний рівень, тобто досягнення у сфері технологій зумовлюють зміни в цифровому робочому місці, з огляду на це технології є незмінно актуальним питанням;

2) люди мають найвищий пріоритет, а тому найважливішим чинником цифрового робочого місця є вплив на працівників ;

3) управління та структура – розроблення «цифрового» робочого місця, скероване на випередження умов сучасності, означає відношення до нього як до єдиного цілого, у якому органічно поєднано аспекти технологій, процесів та працівників.

А.В. Кожина [3, с. 137] також зауважує, що цифрове робоче місце є еквівалентом фізичного робочого місця. Дослідниця переконана, що за умов цифрової економіки робочі місця перестають бути прив'язаними до фізичних місць, адже вони стають «цифровими», мобільними, віртуальними та не

вимагають постійного перебування працівника на робочому місці. Окрім того, А.В. Кожина зазначає, що впровадження інструментарію цифрових робочих місць сприяє гнучкості в методах виконання посадових обов'язків державними службовцями, стимулює їх спільну роботу та взаємодію, передбачає вибір технологій для роботи, підтримує децентралізовані та мобільні робочі середовища тощо. Головними перевагами цифрових робочих місць, на її думку, є зменшення витрат на офісні приміщення, апаратне забезпечення, відрядження та ін.

Ми пропонуємо під впровадженням інструментарію цифрових робочих місць в органах публічної влади розуміти впровадження новітніх досягнень сфери цифрових технологій в інформаційний простір робочих місць, що передбачає встановлення на робочому місці нового або модернізацію наявного комплексу технічних та програмних засобів, оновлення організаційно-методичних матеріалів, підвищення кваліфікації працівників тощо.

Вважаємо, що на найближчу перспективу Україна має сфокусуватися на двох основних аспектах: осмислення та підготовка відповідних ініціатив, зокрема законодавчих, з метою стимулювати перехід на цифрові робочі місця професійних середовищ та українського бізнесу, а також трансформація робочих місць державних (муніципальних) службовців та працівників у робочі цифрові місця.

Застосування у державному сегменті цифрових робочих місць не тільки наблизить службовців до суспільства, але й дасть їм змогу якісно виконувати їх інспекційні та ін. функції, а також дасть можливість заощадити значні кошти. Задля отримання вигоди від цифрових робочих місць органам публічної влади варто врахувати чотири головні складові:

- пристрої доступу;
- інфраструктура комунікацій;
- бізнес-застосунки;
- телекомунікаційні інструменти робочого місця [9, с. 30].

Пристрої доступу гарантують забезпечення ефективнішого способу

одержання доступу до бізнес-застосунків для працівників, удосконалення стратегії щодо застосування цифрових технологій (планшети та смартфони) відповідно до нових потреб.

Інфраструктура комунікацій передбачає ефективне функціонування комунікаційних технологій, застосунків для спільної роботи, бізнес-застосунків тощо, надійність зв'язку, обладнання корпоративних мереж для опрацювання відео-, аудіо- та інших даних.

Надання державним службовцям доступу до застосунків для бізнесу, незалежно від часу та місця, забезпечення миттєвого доступу до необхідної інформації, що є важливою, створення платформ для спільних робіт віртуальних команд та управління базами знань злагоджено працювати й ефективно взаємодіяти є важливою складовою одержання вигоди від цифрових робочих місць органам публічної влади.

Телекомунікаційні інструменти робочого місця державних службовців – це використання технологій зв'язку, що гарантують присутність у режимі реального часу, дають можливість проводити онлайн-зустрічі, зокрема відео-аудіо-, та веб-конференції [9, с. 30].

Слід зауважити, що для ефективного впровадження інструментарію цифрових робочих місць в органах публічної влади насамперед потрібно забезпечити розвиток цифрової компетентності працівників. Погоджуємось з В. В. Наместнік [5, с. 67], що цифрова компетентність – це впевнене та критичне застосування повного спектра цифрових технологій з метою одержання інформації, комунікації та базового розв'язання проблем у різних сферах суспільної життєдіяльності.

Соціальне відторгнення є проявом прямого порушення базових прав людини – права на якісну освіту, на медичні послуги, на прийнятний рівень життя, на захист своїх інтересів і загалом на участь в економічному, соціальному, культурному, політичному житті. І. Ніколіна зауважила, що існує гостра потреба в збільшенні фінансування цієї сфери розвитку цифрового урядування й забезпечення доступу до інформації, надання адміністративних послуг і підтримки зворотного зв'язку для людей з особливими потребами [2, 5].

Цифрова компетентність повинна стати однією з центральних вимог до сучасних державних службовців, адже саме вони є потенційними користувачами цифрових робочих місць, застосування яких наблизить їх до суспільства, дасть їм можливість якісніше виконувати їх функції, а також заощадити значні кошти [7]. Використовуючи сучасні ІТ-рішення, запроваджувати в обіг найсучасніші адміністративні послуги електронно та впроваджувати інноваційні моделі, органи публічної влади значно покращать свою діяльність та перейдуть на якісно новий етап свого розвитку [4, с. 115].

У той же час ми вимушені погодитися з В. Г. Логвіновим [6, с. 58], що на глобальному рівні Україна поки програє конкурентну боротьбу за факторами, які детермінують створення нових проривних інформаційних інноваційних технологій, головним чином це стосується інвестицій у проекти нових знань, а саме їх залучення, підготовки наукових та професійних кадрів, що в умовах низької ефективності інноваційної національної системи призводить до «вимивання» конкурентоздатного потенціалу з країни – кадрів, проривних ідей, технологій. З огляду на це, з метою покращення механізмів публічного управління та адміністрування у галузі цифрових трансформацій потрібно на державному рівні розробляти загальнонаціональні програми, які були б скеровані на розвиток та підтримку інфраструктури українського суспільства у цілому.

Для цього з боку держави необхідна підтримка стимулювання та розвитку цифрових технологій, впровадження інструментарію цифрових робочих місць в органах публічної влади, злагодженої системи культивування цифрових навичок на рівні початкової, середньої та вищої освіти. Т.І. Биркович, В.І. Биркович та О.С. Кабанець [1] зауважують, що у цьому контексті важливо розглянути можливість підвищення кваліфікації для державних службовців, які зможуть отримати додаткові знання, що відповідали б їхнім професійним потребам та інтересам, користування новими можливостями цифрових технологій.

Висновки. Отже, підсумовуючи можемо зазначити, що впровадження інструментарію цифрових робочих місць в органах публічної влади – це

впровадження новітніх досягнень сфери цифрових технологій в інформаційний простір робочих місць, що передбачає встановлення на робочому місці нового або модернізацію наявного комплексу технічних та програмних засобів, оновлення організаційно-методичних матеріалів, підвищення кваліфікації працівників тощо. Впровадження цифрових робочих місць сприяє підвищенню продуктивності праці співробітників, зменшенню витрат часу та ресурсів на виконання завдань, а також покращенню якості надання державних послуг громадянам. Цифровізація публічного управління є вимогою часу, однак в Україні є низка проблем, які гальмують цей процес тому варто зосередити увагу на розв'язанні цих питань.

Список використаних джерел:

1. Биркович Т.І., Биркович В.І., Кабанець О.С. Механізми публічного управління у сфері цифрових трансформацій. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 9. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1488>. DOI: 10.32702/2307-2156-2019.9.2
2. Ніколіна І.І.. Аналіз тренду цифрової трансформації публічного управління та адміністрування в Україні *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2020. №19. С. 53-59.
3. Васиньова Н. С. Диджиталізація публічного управління в Україні: тренд чи вимога часу? *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. 2022. №33(72). С. 48-52.
4. Наместнік В. В., Павлов М. М. Електронне, цифрове та smart-управління: сутність та співвідношення термінів. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. *Державне управління*. 2020. №1(96). С. 115-121.
5. Ніколіна І.І., Ніколіна І.І., Гулівата І.О. Public mechanism for developing a barrier-free environment in Ukraine. *Наукові інновації та передові технології*. *Серія «Управління та адміністрування»*. 2024. № 3(31). С. 60-72. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-3\(31\)-60-72](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-3(31)-60-72).

6. Кожина А. Цифровий розвиток як пріоритетний напрям публічного управління для стабілізації ситуації з наслідками пандемії COVID-19. *Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України*. 2020. Вип. 2. С. 134-140.

7. Чернецький С. Удосконалення інформаційно-комунікаційного забезпечення центральних органів виконавчої влади в Україні. *Наукові інновації та передові технології*. 2022. №2 (4). С. 24-32

8. Логвінов В.Г. Цифрові платформи як складова моделі публічного управління. *Інституціоналізація публічного управління в Україні в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних викликів: матеріали щоріч. Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 24 трав. 2019 р.): у 5 т. Київ, 2019. Т. 4. С. 57–59.*

9. Лопушинський І. П. «Цифрові робочі місця» державних службовців як вагома складова електронного урядування в Україні. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2018_1_29 (дата звернення: 06.04.2024).

10. Разумей Г. Ю., Разумей М.М. Діджиталізація публічного управління як складник цифрової трансформації України. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2020. № 2(25). С. 139-145.

11. Наместнік В.В. Цифрова компетентність публічних службовців: сутність поняття. *Інституціоналізація публічного управління в Україні в умовах євроінтеграційних та глобалізаційних викликів: матеріали щоріч. Всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 24 трав. 2019 р.): у 5 т. Київ, 2019. Т. 4. С. 67-86.*

12. Шпиґа П. С. Smart-підхід до визначення завдань цифровізації робочих місць публічних службовців. *Bulletin of the NAPA. Series «Public Administration»*. 2020. №4. С. 77-83.